

megértéshez szükséges és művészetfejlődési szempontból egyszersmind általános érdekű. Kétségtelen, hogy szerző a tárgynak illetően rövidre foglalásával és előadásával a keramikai művészetet könyvével nagy mértékben szolgálja és érdekkörét tágítja. A kiadvány külső megjelenés tekintetében csinosnak mondható; képeinek azonban — úgy a szövegbelek mint a táblák — egy része jobb lehetne.

CSIZIK GYULA.

DIE GRUNDLAGEN BEWUSSTER STILEMPFINDUNG. Begriff des Malerischen, das Wesen des Künstlerischen von Albert v. Hofmann. Verl. Spemann, Berlin und Stuttgart.

Szerző a festői elemnek fogalmáról értekezik. A festői benyomások érzéki hatásából szűrődnek le, s a stílus mellett, mely a belső kényszerűségnek és célszerűségnek folyománya, egy másodrangú fontossággal bíró elemet alkotnak, mely az előbbit kíséri. A természet, művészet, díszítmény és a festői elem kölcsönös vonatkozásait vizsgálja s arra az eredményre jut, hogy a festői kompozíció egyik mechanikai alapja művészi működésünknek.

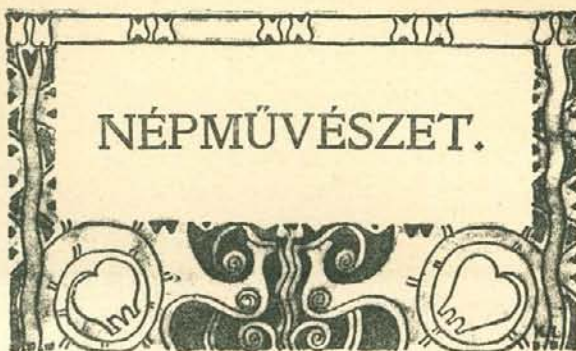
Stílus és festői elem objektív alkotórészei a művészi tevékenységnek, az egyéni szellem, az előbbi kettővel összekapcsolva adja a tulajdonképeni művészi elemet. Ennek a szubjektív elemnek viszonyát a stilisztikai munkához, avagy a festői kombinációhoz tárgyalja e kis munka befejező részében. Összes vonatkozásaiban vizsgálja az egyéniségnek működését s bizonyos relatív értékű határokat állapít meg a művészi munka számára.

Mindkét munka új szempontokból vizsgálja a művészi tevékenységet s alkalmas arra, hogy az ezen a téren támadt sok zavart tisztázza áttekinthető, világos rendszerével.

WOHNUNG UND HAUSRAT. Beispiele neuzeitlicher Wohnräume und ihrer Ausstattung. Mit einleitendem Text von Hermann Warlich und 650 Abbildungen. Verl. F. Bruckmann Akt.-Ges. München. Geb. 10 Mark.

E könyv főcélja, hogy a jó ízlésre neveljen s ezért elsősorban számos jó példát mutat be a lakásberendezés összes anyagából. Bevezető szövege a lakás megválasztásának és berendezésének főbb szempontjait foglalja össze s részletesen foglalkozik a bútorok szerkezetével, a lakásban való elhelyezésükkel és csoportosításukkal. Tárgyalja a különféle világítási és fűtési szerkezetek előnyeit és hátrányait, szóval a lakásnak úgy egészével, mint minden apró részletével foglalkozik s így laikus és szakember egyaránt haszonnal forgathatja.

DREZDÁBAN új folyóirat indult meg „**TEXTILE KUNST UND INDUSTRIE**” címmel Wilhelm Baensch kiadásában és Oskar Haebler szerkesztésében. Első száma gazdag tartalommal jelent meg. Margot Grube, a faliszőnyegekről; Dr. Erich Haebner, a falborító szövetekről; R. Graul, régi keleti szőnyegekről; Joseph August Lux, a hímzésekről írt beléje hosszabb cikket.

NÉPMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁS. Május hó 2-án nyílt meg a Társulatnak első népművészeti kiállítása, Apponyi Albert gróf kultuszminiszter jelenlétében. Az a néhány száz rajz és tárgy, melyet a Társulat az utóbbi néhány esztendőben összegyűjtetett, képezi magját ennek a kiállításnak, melyhez a magángyűjtők tekintélyes csoportja csatlakozik. Az ország minden vidékéről akadt hímzés, faragvány és cserépedény, mely formájában, színében, díszítésének elrendezésében és elemeiben jellemzi a nép művészi munkáját. Különösen gazdagon van képviselve Kalotaszeg, egyáltalában a magyar vidékek művészete. Anyagában és tanulságában gazdag ez a kiállítás, melyet nemcsak megnézni, hanem tanulmányozni is érdemes. Ebből a szempontból, a magyarság művészi jellemzése szempontjából még majd bővebben is foglalkozunk vele. Ezáltal csak egy szembeillő tény kell konstatálnunk, azt t. i., hogy azok a fiatalok, kiknek munkáit lapunk múlt számában mutattuk be, ebből a forrásból merítettek — magyaros érzést, gondolkozást.

A kiállítás az Iparművészeti Múzeum földszinti nagy csarnokát és oldalfolyosójának nagyobbik részét foglalja el.

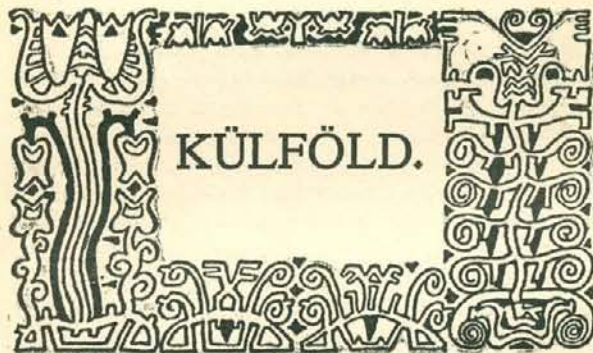
Kiállítottak: A pozsonyi Izabella háziipar-egylet, a magy. iparművészeti iskola, az orsz. rajz-tanárképző, Ács Lipót, Dr. Balázs István, Böhm János, Büttner Miklósné, Edvi Illés Aladár, Erdőssy Béla, Gerster Miklós, Gróh István, Gróh Istvánné, László Domokos, Leitersdorfer Béla, K. Lippich Elek, Markos Györgyné, Maróti Géza, Mattyasovszkyné Zsolnay Teréz, Mössmer József, Péterffy Lajos, Rados Ignác, Dr. Révész Béla, Dr. Rónaky Kálmán, Stern Anna, Szmik Antal és Szontagh Aranka.

A kiállítást állandóan nagy közönség látogatja. A székesfőváros tanácsa a fenhatóságuk alatt álló iskoláknak figyelmébe ajánlotta a kiállítás látogatását. Ennek az az ajánlásnak az eredménye az, hogy eddig mintegy 15.000 tanuló nézte a kiállítást, ahol Mihálik Gyula tanár magyarázta nekik a kiállítás tárgyait.

CSERE A FINNEKEL. Akseli Gallén-Kallela közbenjárásával módjában lesz a Társulatnak, hogy népművészeti gyűjteményének fölös darabjaiért cserébe egy finn népművészeti gyűjteményt szerezzen be.

A TÁRSULAT NÉPMŰVÉSZETI GYŰJTEMÉNYE. A társulati gyűjtemény az utóbbi időben értékes és ritka tárgyakkal gyarapodott. Divald Kornél műtörténészünk Szepesmegyében gyűjtött össze sok régi hímzést, csipkét, recét és szőttest, melyek a felvidék régi háziiparára jellemzők és sokban hasonlítanak a Gömörmegyében ismert csipketípusokhoz. Cserépedények is akadnak a gyűjteményben, nagyobbára olyanok, melyek az ország más részeiben is előfordulnak. Bizonyos, hogy ezekkel vásárról-vásárra jártak valamikor a mi mesterembereink.

RABI MUNKA. Egyes magyar vidékeken, ahol betyárvilág volt hajdanában, még ma is így nevezik a népnek faragott, spanyolozott, puszkaporozott apró használati tárgyait. Régen pásztoemberek kereskedtek velők az országos vásárokon, azok pedig — csaknem kivétel nélkül — rabviselt emberek voltak egyúttal. Innen származik az elnevezés, mely a nép közt még ma is használatos.

RÓMA. A palazzo Rospigliosi-ban, még márciusban, a nő ékítését szolgáló tárgyak gyűjteményéből, mint: csipkék, legyezők, órák, bibelot-k stb. szép kiállítást rendeztek. A XVI—XIX. századból való tárgyak gazdag gyűjteménye a szép helyiségekben pompás képet nyújtott, amelyből leginkább a csipkegyűjtemény emelkedett ki. Ami szépet a XV-ik század óta olasz és idegen csipkében készítettek, az mind itt képviselve volt. Hasonlóan kiváló volt a legyezőkkiállítás.

BERLIN. Hírt adtunk Julius Lessingnek a berlini iparművészeti múzeum igazgatójának nem régen bekövetkezett haláláról. A berlini múzeum most nagy szövetgyűjteményi kiadványából 300 lapot, csoportokba foglalva

(Lessing emlékét ünneplendő) a múzeum nagy csarnokában kiállít. Tudva van, hogy éppen a múzeumnak szövetgyűjteménye volt az elhalálozottak kedvenc alkotása és hogy az utolsó évtizedben működésének javarészét publikációjának szentelte. Így most ez a szép kiállítás egyszerűsége a kegyeletnek kifejezése, amely ily igénytelen alakjában legjobban felel meg Lessing szerény egyéniségének.

MÜNCHEN. A bajor új levélbélyegekre kiírt pályázat eredménye szám szerint nagy volt: 1100 munka érkezett be; de a jury az eredményt minőségileg gyöngének deklarálta, amennyiben kiváló munka e sok között nem akadt. Az időknél sajtóságos jelensége ez. A díjakat azért ki kellett adni.

BÉCS. Ő felségének 60 éves jubileuma alkalmából Ausztriában jubiláris levélbélyegeket is készítettek. A 17 darabból álló sorozatot K. Moser tervezte és rajzolta, sőt a bélyegek színét, nagyságát is a művész határozta meg. A cs. kir. államnyomdából kikerült bélyegek kiadása művészeti eseményszámba megy.

HAMBURG. Az ottani Kunstvereiben csipkekiállítást rendeztek, amelyben résztvettek: a csipkeipar fejlesztésére alakult hamburgi és ugyanily célú osztrák társulatok a dalmát kézimunka- és iparegylet, a nagyszabeni (!) múzeumiskola, az Óriáshegységben fekvő schmedebergi csipkeiskola, a dán háziiparegylet és a brazzai zárdaiskola. Hogy ebben a társaságban mi különös szerepe van a nagyszabeni iskolának és hogy a nagyszabeni iskolának miért kell hamburgi kiállításon részt venni, azt nehéz lenne megmondani.

DÜSSELDORFBAN kiállítás nyílt meg, melyen zsidó származású épületek és kultusztárgyak láthatók; a kiállítást a zsidó műemlékek kutatására alakult társaság rendezte.

STOCKHOLMBAN szintén kiállítás van s pedig művészipari; amelyen főképen lakásberendezéseket mutatnak be, de emellett a művészeti iparágak alkotásai is külön szerepelnek; júniustól szeptemberig tart.

AZ EZ IDEI DARMSTADTI IPARMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁSON áttekinthető képét akarják bemutatni az eredményeknek, amelyeket a hesseni nagyherceg és művészkolonijája különösen az iparművészet terén elért. E kiállítás rendezői nagy súlyt helyeznek arra, hogy a polgári viszonyoknak megfelelő, olcsó, modern lakásberendezések bemutatásra kerüljenek.

ORMÁNSÁGI „SZÖKRÉNY”
ÉS KÖDMÖN.

ARNHOLD NÁNDOR
VÍZFESTMÉNYE.

